

σιν καὶ προπὴν εἰς τὸ σταδίον τῆς. Τὸ θέαμα τῶν βιαιοπραγιῶν τῶν στασιαστῶν, καὶ πῶν αὐστηροτήτων ἴσως ἐδέχθη νὰ μεταχειρισθῶσι πρὸς καταστολὴν τῆς στάσεως, ἐνεπαίθησεν εἰς αὐτὴν τοιαύτην ἐντύπωσιν, ὥστε ἔκτοτε ἀπεφάσισεν ν' ἀφερωθῆ εἰς τὴν μόρφωσιν πῶν ἀμαθῶν καὶ ἀπροστατευτῶν τοῦ κόσμου τούτου ἢ γνωριμίαι δὲ, ἢν συγχρόνως ἀπέκτισε μετὰ τὸν Ἰνδιαν ἡγεμόνα Δραμοχάνδ' Ρβῦ) ἔστρεψε τὰς ἰδέας αὐτῆς πρὸς τὴν Ἰνδικήν. Πρὶν ὅμως πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιον, ὅπερ ἐσημάτισε τότε, νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Ἰνδικήν, ἐσύστησε «σχολεῖον τῶν βακενδύτων» (taggettschööl), ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τῶν παιδιῶν τῶν τριόδων ἢ ἐν τῷ σχολείῳ δὲ ταύτῃ διδάσκαλίας τῆς ἑφερέ τριῶντα ἐπιπέλεσμάτων ὡς περ ἐν ἀναφορά ἐπισήμῳ, ἀπεθυγημένη πρὸς τὰ κοινοβούλιον ὑποποῦ γρηγορῶς ἐφόρου τῶν σχολειῶν, ἀνεφέρετο ὅτι τὸ σχολεῖον τῆς κυρίας Κάρπεντερ εἶχε κάμηταῦματα, νὰ κρετάσῃ ἢ νιοτό, ἢ οὐκ ἔστιν ἔτι ἔτι.

Ἐπειδὴ οἱ πλείστοι τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου τῆς κ. Κάρπεντερ εἶχον διέλθῃ διὰ τοῦ δεσποπτηρίου, καταδικασθέντες δι' ἐγκλήματα προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, ἢ κ. Κάρπεντερ ἔλαβεν ἐντέθειν τὸ ἐνδόσιμον νὰ σπουδᾷ τὰ εἰς τοὺς νέους φυλακισμένους ἀποτελέσματα τῶν παιδιῶν, ἐπέστη δ' ἀδιστακτικῶς, ὅτι ἡ Κυβερνήσις ἀπεπλανήθη τοῦ σκοποῦ, παραδεχθεῖσα τὸν τρόπον αὐτῶν τῆς καταστολῆς τοῦ κακοῦ. Τότε ἐδημοσίευσεν τὴν μεγάλην αὐτῆς μελέτην περὶ τῶν ἀγαρμοφωτικῶν σχολῶν, δι' ἧς προσπαθεῖ νὰ ποδείξῃ, ὅτι μόνον ἡ ἀνατροφή καὶ παιδεία εἶνε ἱκανὴ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς κακίας καὶ τὴν ἐνδειάν τοῦ λαοῦ. Ἐντέθειν δὲ ἡ ἰδέα τῆς συστάσεως σχολειῶν σκοπὸς ἐμελλε νὰ εἶνε ἡ δι' αὐτῶν ἀντικατάστασις τῶν φυλακῶν διὰ τοὺς καταδικαζομένους παῖδας, καὶ ἡ σπουδαία τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης ἐφάνη εἰς αὐτὴν τὴν μέγαν, ὥστε ἔδρυσεν ἀποικίαν ἀφροτικὴν ἐν Κιγκσβουὶ πλησίον τῆς Βρισόλης. Πρέπει δὲ ν' ἀναγνώσῃ τις τὰ ἀπονημονεῦματα ταῦτα, τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ τῆς, ἵνα ἴδῃ ποίας καὶ πόσας δυσκολίας εἶχε νὰ καταπολεμήσῃ ἡ κ. Κάρπεντερ πρὶν τὸ ἔργον τῆς ὑπερικήσῃ τὰς κυβερνητικὰς πεπαλαιωμένας ἔξεις, καὶ θριαμβώσῃ ἐπὶ τέλους διὰ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ νόμου περὶ τῶν «νέων κατηγορημένων».

Ἐν ἔτει 1854 ἡ λαίδυ Βύρνος, χήρα τοῦ μεγάλου ποιητοῦ, ἠγόρασεν ἐν Βρισόλῃ τὸν κεντρικὸν Οἰκίον (Red Lodge) διὰ τὴν κ. Κάρπεντερ, ἣτις ἐξήτει ἄσυλον διὰ τὰ κοράσια τῆς ἀποικίας τῆς. Ἰδούσα δὲ, ὅτι τὰ κοράσια ἀνπροῦσαν εἰς τὰς μελέτας τῶν τῶν παχέως, ὅσον καὶ τὰ ἄρρενα, ἔκτος δὲ τούτου ἀπήτουν ἐπιβλεψὴν συντηνωτέρων, ἤλθε καὶ ὤκησε πλησίον αὐτῶν, ἐντὸς δὲ τοῦ αὐτοῦ ἔτους κατώρ-

θησε ν' ἀνοίξῃ καὶ τὸ βιομηχανικὸν τῆς σχολεῖον, ὅπερ ἔκτισε πλοῦσις τις ἐμπορος τῆς ἀτ-θερπουλ. *υομ υοιουκ υοτ κληρεσση νοχουμ*

Οὐδέποτε ἡ κ. Κάρπεντερ ἐγκατέλιπε τὸ δεινὸν τῆς νεότητός τῆς, νὰ ἐξακολουθῆσῃ διὰ τὸ ἔργον τῆς ἠθικῆς παλιγγενεσίας εἰς τὴν Ἰνδικήν, ἀλλὰ τὴν πραγματοποιήσῃ τοῦ ἰσχυροῦ τῆς τοῦτου δὲν κατώρθωσεν εἰρηθεῖν τοῖς βῶθρον τῆς ἡλικίας τῆς! Ἐν ἔτει 1866 ἐπέβη εἰς πλοῖον καὶ ἀπέπλευσε πρὸς τὴν γῆν ταύτην τῆς ἐπαγγελίας, ὑπὸ ἡλιχίς νὰ φθάσῃ τὸ τέρμα τῆς ἐπιτυχίας ἀγαθοεργου καὶ ἐλεημόνης τῆς ἀποστολῆς. Κατὰ τὴν εἰς Ἰνδικὴν ἀφίξίν τῆς, ἀπέδοθησεν εἰς αὐτὴν παντὸς εἶδους τιμαὶ κατὰ διαταρῆν δὲ τοῦ συμβουλοῦ τῆς ἐπικρατείας ἀνεπετασθῆσαν εἰς αὐτὴν αἰ πύλαι πῶν φυλακῶν, τῶν νοσσοκομείων, καὶ τῶν σχολειῶν. Ἄλλ' ἐπαυθῆ ἤρχισεν δι' αὐτὴν ἡμεγεστή πασῶν δυσκολίας. Ἡ σφραγὴ ἡλικίας, ἐν τῷ νυμφεύονταί κί νεανίαις τῆς Ἰνδικῆς, κατὰ ἀσπρὸς ἀποκλεισμοῦ, ὡς ἐπιβάλλεται εἰς τὰς αὐτοὺς ἐγγάμους, καθιστῶσιν ἀδύνατον τὴν ἐντὸς τῆς Ἰνδικῆς οἰκογενείας παραιοχώρησιν πάσης ἰδέας ἀνατροφῆς καὶ ἀναμορφώσεως, ἢ δὲ πρότασις τῆς κυρίας Κάρπεντερ, νὰ συμπαραλάβῃ μετ' ἑαυτῆς εἰς Ἀγγλίαν κοράσια τίνα, ἀπεκαρῶθη μετὰ φρικτῆς ἀπὸ τῶν φαντασιμῶν τῶν Ἰνδῶν οἰκογενεῶν. Ἀμυχανοῦσα καὶ μετ' ἠγωνίζουσα πῶς νὰ ὑπερικήσῃ τὰς ἀπὸ μέρους τῶν πλοῦσιων οἰκογενεῶν δυσκολίας, ἐσαυλογιεθῆ τότε νὰ συσῆσῃ ἐν Καλκούττῃ σχολεῖον διὰ τὰς τελευταίας κοινωνικὰς τάξεις τῶν Ἰνδῶν, ἀνακαθάρουσα αὐτὴ τὰ ἔξοδα τοῦ σχολείου τούτου διὰ τὸ πρῶτον ἔτος. Αἱ μεγάλαι κυρίαί τῶν ἀνωτέρων Ἰνδικῶν τάξεων δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ σχολεῖον τοῦτο, κινηθεῖ ἐνόησαν καὶ ἐθαμάσαν τὴν ἀφοσίωσιν γυναικός, ἣτις εἰς τοιαύτην ἡλικίαν ἀφῆκε τὴν παιδείαν, ὡς κενδιεπλευσεν ἰαπερὰνταυ, θαλάσας μόνον καὶ μόνον ὅπως προσδράμῃ εἰς βοήθειαν τῶν ἐγκαταλελειμμένων παύων τῆς πόλεως τῶν. Τότε ἡ κ. Κάρπεντερ ἔγραψε πρὸς τίνα φίλην τῆς τὰ ἔξης: «Ἡ ἀμοιβή, ἢν οὐδέποτε ἔπαυσα ἐξαπουμένη ἀνωθεν, μοὶ παρεχωρήθη τέλος πάντων. Αἱ πλοῦσιαι καὶ εὐγενεῖς κυρίαί ἀρχίζουν νὰ ἐνδιαφέρονται εἰς τὸ ἔργον μοῦ, καὶ νὰ ἐνωθῶσιν ὅτι οἱ παρῆαι δὲν εἶνε πάντες ἀξιοκαταφορῆτοι». Ἀφ' οὗ ἔθεσεν ἀπαξ εἰς ἐνέργειαν ἐν Καλκούττῃ τὸ ἔργον τῆς, ἀνεχώρησεν εἰς Μαδράς, μετὰ τὴν ἰδέαν νὰ συστήσῃ ἐκεῖ «διδασκαλεῖα, ἢτοι πρότυπα σχολεῖα, διὰ τὰς αὐτόχθονας». Ἀφ' οὗ δ' ἔλαβεν ἰαπαξ τὰ δέοντα μέτρα, ὑπέστρεψεν εἰς Ἀγγλίαν, σκοποῦσα νὰ ζητήσῃ περὶ τῆς Κυβερνητικῆς τῆς ἀναγκαστικῆς μεταρρυθμίσεως τῶν φυλακῶν, καὶ νὰ ἐνεργήσῃ παρὰ τῆς κοινῆς γνώμης ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐκπαιδεύσεως. Ἐπιτέλους ἡ ἀγγλικὴ

Κυβερνήτης ἀπεφάσισεν ἐν ἔτει 1867 νά συστήσῃ θέατρον ἐκ τῶν ἀπόδοσιν τῶν ἀναγκαιῶν χορηγιῶν, γὰρ χορηγῶνται ὑπὸ τῶν ἀπόδοσιν τῶν ἀναγκαιῶν, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὴν σύστασιν τῶν σχολείων τούτων ἐπιδοκιμᾶζουσι καὶ οἱ αὐτόθονες Ἴνδοι. Ὅπως δὲ λυθῇ ὅσον τάχος τὸ ζήτημα τοῦτο, ἢ μίση Κάρπεντερ ἔκρινεν ἀναγκαιῶν καὶ ἐπιστρέφει εἰς Ἰνδικὴν. Εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐξήκοντα καὶ δύο ἐτῶν καὶ ἡ ὑγεία τῆς ἐξασθενήσασα ἀμεγάλως ἐκ τῆς ὑπερβολτικῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀνισχυίας ἦν ἐπράξειεν εἰς αὐτὴν ἡρδίαδοσις τοῦ καυστήματός της, ἐν λαφύσει τοῦ ἐπὶ ἔξοδος ἀπέποσε καχυπόπτως πρὸς πάντα νεώτερον, ἔπαθε τόσον, ὥστε ἐξήγαγε κἀσθὴν, καὶ ἐπιστρέφει εἰς Ἰαγγλίαν, ἀφ' οὗ ἐσὺσθησθε τὸ πρῶτον τῶν σχολείων τούτων, τὰ ἀεὶς Βουθάς. Ἀλλ' ἄμα ἀναλαβόνσα ἐκ τῆς ἀσθενείας τῆς ἡ ἀκαταπόνητος αὐτῆ, γυνὴ ἀπέπλευσε καὶ πάλι εἰς Ἰνδικὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ἡραδίαν αὐτῆν ἐδοκίμασε τὴν ὑπερτάτην χαρμάναν ἐκείνη καὶ πείσει, ὅτι τὸ θυμὸς ἐγγὺν τὴν ἀπὸ θανάτου, νὰ ἀνέλθῃ καὶ εὐδοκιμησῇ. ὁμογενεῖς τοῦ νοσοκομίου τῶν ἰατρῶν. Ἀλλ' ὁ θάνατος τῆς μίας Κάρπεντερ εἶνε, ὅτι προσκάλεσε αὐτὴν εἰς Ἰαγγλίαν, ἐλευσῖν τοῦ Σασιπάδα-Βασυρή, ὡς ἵσθησαν ἐκεῖ μπερὶ τῆς φωναικῆς καὶ τῶν κένων τοῦ, ὅπως σπουδάζη τὸ νέον σύστημα τῶν σχολείων ὀφθαλμολογικῶν, καὶ ἐπιστρέφας βελτιώσῃ τὴν φυσικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν τῶν πτωχῶν κλάσεων τῆς Βαραχάναγάτης, ὅπου διέτριβε. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1876 ἔτους ἡ γενναία γυνὴ ἀπεπλεύσε τὸ τέταρτον εἰς Ἰνδικὴν, εἰς ἡλικίαν ἐξήκοντα ὀκτώ ἐτῶν. Βρεῖτ' ἐγένετο δεκάτῃ μετ' ἐνθεουσιωδῶν ἀνευφημιῶν, καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν γυναικῶν τοῦ λαοῦ, αἵτινες ἐγχοπέτησαν ἐνώπιόν τῆς ἀπαρχὰς αὐτῆς, ὅθεν διήρτησε, ἀποκαλοῦσα αὐτὴν ἠρεσθητὴν μπερὶ ἀνηγήτῃ τῆς ἐργασίας αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἰατρῶν. Τὰ ἀπόμνημόνευον τὰ πάντα τῆς καὶ Κάρπεντερ, λέγει ἡ Βρετανικὴ Ἐπιθεώρησις (Ἰανουαρίου 1880) ἐξ ἧς μετεφράσαμεν τὸ ἀνωτέρω ἀρθρον, ἔπρεπε νὰ εἶνε μεταφρασμένα εἰς ὅλας τὰς γλώσσας. Ὁ συγγραφεὺς ἐξέτισαν μετ' ἐνδιαφέροντος βίον φηλαικῶς τῶσον γῆνιον καὶ τῶσον περισπούδατον, ἐλπίζει αὐτὴ μετὰ ἐκείνων, ὅσοι ἐγκύπτουσιν εἰς τὴν μελέτην τῶν ζητημάτων τούτων, θέλουσαν εὐρεθῆτενας ἔχοντες τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν θέλησιν νὰ ἐξακολουθώσῃ τὸ μέγα τοῦτο ἔργον. Ὑποστρέφει ἡ ἐργασία τῶν σχολείων.

λα δύναται νὰ πασφαλίσῃ τὴν ἐπιτυχίαν θεατρουτίνος. Πανταχοῦ σχεδὸν ἀνάγκη παρίστανται νὰ παρασῃ τὸ Κράτος ἢ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τὴν συνδρομὴν αὐτῶν πρὸς συντήρησιν τῶν θεάτρων. Ἀλλ' ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τῆς ἐσχάτης Ἀσίας οὐδεμία ὑπάρχει πόλις, ὅσον μικρὰ, μὴ ἔχουσα θεάτρον πληρέστατα εὐδοκίμων. Ἐν Ἑδεδῶν, τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Ἰαπωνίας, τριάκοντα ἔλα ἀριθμοῦνται θεάτρα, εἰς αὐτῶν ἕκαστον εἰσὸς προωρισμένα. Ἡ πόλις αὐτῆ ἔχει πληθυσμὸν κατὰ τὸν 1,500,000, πικραβάλλουσιν δὲ πρὸς τοὺς Περσιούς κατὰ τὰ θεάτρα, εὐρίσκεται ἔχουσα ἴσον ἀνὰ μὴ ἀνώτερον ἀριθμὸν τῶν ἐν Περσιόσις ὑπαρχόντων. Ἐν Ὁσάκα, ἄλλη μεγάλη ἐκ τῶν πόλεων, εὐρίσκειται ὅσα σχεδὸν καὶ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ θεάτρα, ἄλλα πάντα εἰς ἐκδοκίμων κατὰ τὰ εὐρεθῖα καὶ τὸν τυχερὸν οὐ κατὰ τὰ εὐρεθῖα. Ὑποστρέφει ἡ πόλις κατὰ τὸν 200,000.

Ἐν τῇ πόλει τῶν Ἰαπωνικῶν θεάτρων ἐν ἀδιαιλείπτως ἐνέσθῃ κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν ἐν ἐκάστῳ αὐτῶν ὑπάρχει πάντοτε ἀξυλόγον ἐστιατόριον, εἰς δὲ κατὰ τὰ διαλείματα προσέρχονται οἱ θεαταὶ ἀνὰ μὴ προτιμῶσι νὰ φέρωσιν αὐτοῖς βιβλίον ἐπιθυμῆσι εἰς τὸ θεαρεῖον. τῶν θεατρῶν οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἄλλο.

Τὰς πρώτας τῶν θεωρείων σείρας καταλαμβάνουσιν ἐν γένει αἱ κωμῆαι, πολυτελεστάτω ἐν ἀδειόμεναι, πρὸ δὲ πολυποικιλοῦν τῆς ἐνδουσίας τῶν παρῆγε εἰς τοὺς οφθαλμοὺς τοῦ βλέποντος φραγευάτων θεάτρων σπουδὴ ἀσπιν ἀναμυλοατοῦ.

Πλούσιότεα ἐνδουσία καὶ οἱ ὑποκριταί, ἀξιόσημοι τὸ δὲ εἶνε καὶ ἡ ἡραδίαι τῆς διασκευῆ καὶ διακόσμησις. Παρίσανοι τὰν δὲ πάντα τῆς δραματικῆς τέχνης προίοντα κωμῆαι, τραγωδίαί καὶ χοροὶ. Ἀλλὰ τὸ μάλλον πάντοτε ἄλλου ὄψερον τοῦς Ἰαπωνας εἶνε οἱ ἀθλητικῶν ἐν τῷ θεάτρῳ ἀγῶνες.

Κατὰ τὰ διαλείματα τοὺς θεατὰς ἐκκωφαίνουσιν αἱ δυνατὰ φωναὶ κατὰ τὴν πόλιν τοῦ ποροκάλια, μεσπικα, ὀπτῶρας σακχαροπῆκτους, τείον, πικρίαι καὶ οὐπίδια. Ἐν τῇ αἰθοῦσῃ δὲ τοῦ θεάτρον επικρατεῖ ἡ αὐτῆ κίνησις, ὁ αὐτὸς θόρυβος εἶνε καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις. Ἀναβλῆουσιν εἰς τὴν σκηνὴν, εἰς τὰ ἰδιαίτερα δωματῶν εἰς τὰ θεωρετὰ ἄλλοι ἐξέρχονται νὰ κἀπνίσουν ἢ νὰ λάβουν ἀναψυκτικὰ ποτὰ, ἀλλοὶ δὲ εἰς τοὺς διαδρόμους συζητοῦσι περὶ τῆς ἀξίας τοῦ παρῶστατομένου ἔργου, οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἄλλο. Ἐν γένει τὰ θεάτρα τῆς Ἰαπωνίας εἶνε ἀριστοτελεστάτω. Ἡ διασκευή τῆς σκηνῆς εἶνε τελειοτάτω, ἔχουσι δὲ πάντα τὰ ἀναγκαῖα μὴ χανήματα, ὥστε καὶ τὰ δυσκολώτατα σκηνικὰ μέρη παρίστανον τὰ ἀλλοεπιτηχεῖς. Μίᾳ μόνῃ ὑπάρχει ἐκλειψιμοδίαν ἐπιαισιότη, εἶνε δὲ αὐτὴ ἡ ἀτέλεια τοῦ φωτισμοῦ. Ἐν τῇ πόλει δὲ ἐκ τῶν θεάτρων ἡ ἀξιοσημειώτορος εἶνε ὁ τρῦπος κατὰ τὸν οἶον. Ἰαπωνεὺς θεαταὶ ἀποδοκιμᾶζουσι τοὺς ἀδειώτους ὑποκριτὰς ἢ τὰ ἀδοκίμα δραματικὰ ἔργα. Οὔτε

ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ ἘΝ ἸΑΠΩΝΙΑΙ. κατὰ τὸν ὄρον εἰς πολλοὺς ἄλλοις πόλιν ἐκ τῶν πόλεως οὐκ ἔστιν αὐτῶν τῶν θεατρῶν οἱ Ἰαπωνεὺς οὐδαμῶς ὑπολείπονται τῶν Ἑυρωπαίων. Δύναται εἶναι εἰσὶν ἡ μάστιξ ἐν αὐτῷ καὶ ὑπερβαλλομένη αὐτοῦ εἰς τοῦτο, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῖς ἀλλοῖς ἐκ τῶν πόλεων ἐν Ἑυρώπῃ ἀρσκόλω, ἢ ἰδιωτικῆ ἀρχεβου-